

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

11 mars 2005

PROPOSITION DE LOI
relative aux droits des bénévoles

AMENDEMENTS

N° 5 DE M. DELIZÉE ET CONSORTS

Art. 4

Remplacer cet article par la disposition suivante:

«Art. 4. — Avant que le volontaire commence ses activités au sein d'une organisation, celle-ci lui transmet une note d'organisation dans laquelle il est précisé au minimum:

a) la finalité sociale de l'organisation et le statut juridique de celle-ci; s'il s'agit d'une association de fait, l'identité du ou des responsables de l'association;

b) la nature, le mode et les modalités d'exécution de l'activité visée à l'article 3, 1°;

Documents précédents :

Doc 51 **0455/ (2003/2004)** :

001 : Proposition de loi de Mmes Van Gool, De Meyer, Storms, Tamsamani, De Block et Gerkens et MM. *Bourgeois*, Courtois, Delizée et Viseur.

002 : Amendements.

**EN REMPLACEMENT DU DOCUMENT DISTRIBUÉ
PRÉCÉDEMMENT**

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

11 maart 2005

WETSVOORSTEL
betreffende de rechten van vrijwilligers

AMENDEMENTEN

N° 5 VAN DE HEER **DELIZÉE c.s.**

Art. 4

Dit artikel vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 4. — Alvorens de activiteiten van een vrijwilliger voor een organisatie een aanvang nemen, bezorgt de organisatie een organisatienota aan de vrijwilliger die ten minste volgende elementen bevat:

a) de sociale doelstelling van de organisatie, en haar juridisch statuut; indien het gaat om een feitelijke vereniging, de identiteit van de verantwoordelijke(n) van de vereniging;

b) de aard, de uitvoeringswijze en de uitvoeringsmodaliteiten van de activiteit bedoeld in artikel 3, 1°;

Voorgaande documenten :

Doc 51 **0455/ (2003/2004)** :

001 : Wetsvoorstel van de dames Van Gool, De Meyer, Storms, Tamsamani, De Block en Gerkens en de heren *Bourgeois*, Courtois, Delizée en Viseur.

002 : Amendements.

**TER VERVANGING VAN HET VROEGER RONDGEDEELDE
STUK**

c) que l'organisation a contracté une assurance couvrant la responsabilité civile telle que visée à l'article 6, § 1er;

d) si d'autres risques liés à l'activité volontaire sont couverts et, dans l'affirmative, lesquels;

e) si l'organisation verse des indemnités aux volontaires et, dans l'affirmative, lesquelles et dans quels cas;

f) que l'activité exercée par le volontaire implique le respect du secret professionnel, auquel cas le texte de l'article 458 du Code pénal est entièrement reproduit.

La preuve de la transmission de la note d'organisation incombe à l'organisation.

L'organisation peut demander au volontaire de signer un exemplaire de la note d'organisation pour réception. La signature mentionne la date.»

JUSTIFICATION

Afin de rencontrer certaines remarques formulées par le Conseil supérieur des Volontaires, il est précisé que la note d'organisation doit comporter le projet social et le statut juridique de l'organisation, que l'organisation a souscrit une assurance couvrant la responsabilité civile et éventuellement d'autres risques. Dans le cadre d'une association de fait, il faut que l'identité des personnes responsables soient portées à la connaissance du volontaire, ceci afin d'éviter que les volontaires ne puissent être tenus responsables solidairement à titre individuel.

Le Conseil supérieur des Volontaires estime qu'il ne convient pas de rendre obligatoire la transmission préalable de la note d'organisation. Cette option n'a pas été retenue dès lors qu'il s'impose que chaque volontaire soit informé, avant qu'il ne commence ses activités, de ses droits et devoirs.

Jean-Marc DELIZÉE (PS)
Greet VAN GOOL (sp-a-spirit)
Magda DE MEYER (sp-a-spirit)
Annelies STORMS (sp-a-spirit)
Maggie DE BLOCK (VLD)
Muriel GERKENS (Ecolo)
Benoit DRÈZE (cdH)

c) dat de organisatie een verzekering heeft voor vrijwilligerswerk zoals bedoeld in artikel 6, § 1;

d) of de organisatie een verzekering gesloten heeft voor andere risico's, en in bevestigend geval voor welke;

e) of de organisatie vergoedingen betaalt aan de vrijwilligers en, zo ja, welke en in welke gevallen;

f) dat de activiteiten inhouden dat de vrijwilliger geheimen kan vernemen ten aanzien waarvan hij gehouden is tot de geheimhoudingsplicht bedoeld in artikel 458 van het Strafwetboek, waarbij dat artikel integraal wordt overgenomen.

De bewijslast inzake het bezorgen van de organisatienota berust bij de organisatie.

De organisatie mag de vrijwilliger vragen een exemplaar van de organisatienota te ondertekenen voor ontvangst. De ondertekening vermeldt de datum.»

VERANTWOORDING

Om aan sommige door de Hoge Raad voor Vrijwilligers geformuleerde opmerkingen tegemoet te komen, wordt gepreciseerd dat de organisatienota gewag moet maken van de sociale doelstelling en van het juridisch statuut van de organisatie, alsmede dat erin vermeld moet staan of de organisatie een verzekering voor vrijwilligerswerk heeft en of ze eventueel ook voor andere risico's verzekerd is. Bij een feitelijke vereniging moet de identiteit van de verantwoordelijken ter kennis worden gebracht van de vrijwilligers, om te voorkomen dat de afzonderlijke vrijwilligers hoofdelijk aansprakelijk kunnen worden gesteld.

Volgens de Hoge Raad voor Vrijwilligers mag de voorafgaande toezending van de organisatienota niet verplicht worden gemaakt. Die mogelijkheid is niet in aanmerking genomen, omdat het noodzakelijk is dat elke vrijwilliger op de hoogte wordt gebracht van zijn rechten en plichten voordat hij met zijn werkzaamheden van start gaat.

N° 6 DE MME VAN GOOL ET CONSORTS

Art. 5

Apporter les modifications suivantes:**A) remplacer l'alinéa 1er par l'alinéa suivant:**

«*Chaque organisation est tenue, conformément aux règles de droit commun, des dommages causés par ses bénévoles dans l'exercice de leurs activités bénévoles*»;

B) entre les alinéas 2 et 3, insérer un alinéa, libellé comme suit:

«*Il ne répond de sa faute légère que si celle-ci présente dans son chef un caractère habituel plutôt qu'accidentel.*».

JUSTIFICATION

A) Lors de différentes discussions portant sur la version originelle de l'article 5, notamment à propos de certaines dispositions reprises dans le commentaire de l'article, de sérieux doutes ont surgi quant à l'objectif et à la portée exacts de cette disposition, et ce, alors qu'il convient de prévoir très clairement que « l'organisation ne peut avoir, à l'égard de tiers, une responsabilité plus lourde pour ses bénévoles qu'un employeur pour ses travailleurs » (Conseil national du travail, avis n° 1506, 9 février 2005, p. 18. Voir également la Commission des assurances, avis dans Doc. C/2002/2, 10 avril 2002, p. 5-7, à propos de dispositions antérieures analogues).

L'introduction explicite ou implicite d'une responsabilité plus lourde pourrait non seulement considérablement compliquer la souscription des assurances requises par les organisations bénévoles mais également mettre en péril la pérennité et le travail de nombre d'organisations bénévoles.

B) Il s'agit, en l'occurrence, d'une formule générale utilisée en droit du travail.

Nr. 6 VAN MEVROUW VAN GOOL c.s.

Art. 5

In dit artikel de volgende wijzigingen aanbrengen:**A) het eerste lid vervangen door de volgende bepaling:**

«*Elke organisatie is, overeenkomstig de regels van het gemeen recht, aansprakelijk voor de schade veroorzaakt door haar vrijwilligers bij de uitvoering van hun vrijwilligersovereenkomst*»;

B) tussen het tweede en het derde lid een nieuw lid invoegen, luidend als volgt:

«*Voor lichte schuld is hij enkel aansprakelijk als die bij hem eerder gewoonlijk dan toevallig voorkomt.*».

VERANTWOORDING

A) Bij verschillende besprekingen van de oorspronkelijke versie van artikel 5 is, onder meer met verwijzing naar bepaalde vermeldingen in de daarbij verstrekte toelichting, ernstige twijfel gerezen over de juiste bedoeling en draagwijdte van die bepaling terwijl toch zeer duidelijk moet worden vooropgesteld «dat de organisatie, ten aanzien van derden, geen zwaardere aansprakelijkheid voor haar vrijwilligers mag oplopen dan een werkgever voor zijn werknemers» (Nationale Arbeidsraad, advies nr. 1506, 9 februari 2005, p. 18. Zie ook al Commissie voor Verzekeringen, advies in Doc. C/2002/2, 10 april 2002, p. 5-7, over vroegere gelijklopende bepalingen).

Het expliciet of impliciet invoeren van een zwaardere aansprakelijkheid zou niet alleen het sluiten van de nodige verzekeringen door vrijwilligersorganisaties ten eerste kunnen bemoeilijken maar ook het verder bestaan en werken van talrijke vrijwilligersorganisaties in het gedrang brengen.

B) Het gaat hier om een algemeen in het arbeidsrecht gebruikte formulering.

Greet VAN GOOL (sp-a-spirit)
Magda DE MEYER (sp-a-spirit)
Annelies STORMS (sp-a-spirit)
Jean-Marc DELIZÉE (PS)
Maggie DE BLOCK (VLD)
Muriel GERKENS (Ecolo)
Benoit DRÈZE (cdH)

N° 7 DE M. DELIZÉE ET CONSORTS

Art. 6

Remplacer cet article par la disposition suivante:

«Art. 6. — § 1er. L'organisation contracte une assurance afin de couvrir les risques liés au volontariat qui couvre au minimum:

1° la responsabilité civile, à l'exclusion de la responsabilité contractuelle de l'organisation;

2° la responsabilité civile, à l'exclusion de la responsabilité contractuelle des volontaires pour les dommages qu'ont subis l'organisation, le bénéficiaire, d'autres bénévoles ou des tiers pendant l'exercice des activités ou au cours des déplacements effectués dans le cadre de celles-ci.

§ 2. Pour les catégories de volontaires qu'il détermine, le Roi peut par arrêté délibéré en Conseil des ministres, étendre l'obligation de contracter une assurance pour:

1° les dommages corporels subis par les volontaires lors d'accidents survenus pendant l'exercice des activités ou au cours des déplacements effectués dans le cadre de celles-ci;

2° la protection juridique pour les risques visés au § 1er, 1° et 2°, et au § 2, 1°.

§ 3. Le Roi fixe par arrêté délibéré en Conseil des ministres, les modalités relatives aux conditions de garantie minimum des contrats d'assurance couvrant le bénévolat.».

JUSTIFICATION

Une assurance souscrite par l'organisation est une gratification minimale que l'organisation se doit d'accorder à ses volontaires. Le Conseil supérieur des Volontaires précise que le risque est le même pour toutes les organisations et, en cas d'assurance non obligatoire, les petites organisations risquent d'être finalement victimes de cette absence de couverture. Une obligation légale couvrant la responsabilité civile, les dommages corporels et la protection juridique, indépendamment de promesses en matière de subventionnement, est quelque peu irréaliste au regard des moyens dont disposent les petites organisations, associations de fait, etc. C'est la raison pour laquelle le présent amendement impose l'obligation de souscrire au minimum une assurance couvrant la

Nr. 7 VAN DE HEER DELIZÉE c.s.

Art. 6

Dit artikel vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 6. — § 1. De organisatie sluit een verzekeringscontract tot dekking van de risico's met betrekking tot vrijwilligerswerk dat ten minste een dekking geeft voor:

1° de burgerlijke aansprakelijkheid met uitzondering van de contractuele aansprakelijkheid van de organisatie;

2° de burgerlijke aansprakelijkheid met uitzondering van de contractuele aansprakelijkheid van de vrijwilligers voor de schade toegebracht aan de organisatie, aan de begunstigde, aan andere vrijwilligers of aan derden tijdens de uitvoering van het vrijwilligerswerk of op weg naar en van de activiteiten.

§ 2. De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, voor de categorieën van vrijwilligers die Hij bepaalt, de dekking van het verzekeringscontract uitbreiden tot:

1° de lichamelijke schade geleden door vrijwilligers bij ongevallen tijdens de uitvoering van het vrijwilligerswerk of op weg naar en van de activiteiten;

2° de rechtsbijstand voor de onder § 1, 1°, 2° en § 2, 1°, genoemde risico's.

§ 3. De Koning stelt, bij een besluit vastgesteld na overleg overlegd in de Ministerraad, de nadere regels vast betreffende de minimumgarantievoorwaarden van de verzekeringsovereenkomsten tot dekking van het vrijwilligerswerk.».

VERANTWOORDING

Een door de organisatie aangegane verzekering vormt een minimale beloning, die de organisatie aan haar vrijwilligers verschuldigd is. De Hoge Raad voor Vrijwilligers preciseert dat het risico voor alle organisaties gelijk is, en dat in geval van een niet-verplichte verzekering de kleine organisaties er uiteindelijk het slachtoffer van dreigen te zijn dat geen risicodekking voorhanden is. Een wettelijk verplichte dekking tegen burgerlijke aansprakelijkheid, lichamelijke letsel én rechtsbijstand (onafhankelijk van beloften inzake subsidies) is enigszins onrealistisch gelet op de middelen waarover de kleine organisaties, feitelijke verenigingen enzovoort beschikken. Daarom strekt dit amendement ertoe te voorzien in de verplichting ten minste een burgerlijke-

responsabilité civile et permet au Roi d'étendre la couverture aux dommages corporels et à la protection juridique pour les catégories de volontaires qu'il détermine.

Jean-Marc DELIZÉE (PS)
Greet VAN GOOL (sp-a-spirit)
Magda DE MEYER (sp-a-spirit)
Annelies STORMS (sp-a-spirit)
Maggie DE BLOCK (VLD)
Muriel GERKENS (Ecolo)
Benoit DRÈZE (cdH)

N° 8 DE MME VAN GOOL ET CONSORTS

Art. 9

Remplacer cet article par la disposition suivante:

«Art. 9. — § 1er. *Le Roi peut, en raison de la nature de leur travail, soustraire les bénévoles qui, dans le cadre de leur bénévolat, fournissent des prestations de travail sous l'autorité d'une autre personne, en tout ou en partie au champ d'application:*

- de la loi du 16 mars 1971 sur le travail;
- de la loi du 4 janvier 1974 relative aux jours fériés;
- de la loi du 4 août 1996 relative au bien-être des travailleurs lors de l'exécution de leur travail;
- de la loi du 8 avril 1965 instituant les règlements de travail;
- de la loi du 5 décembre 1968 sur les conventions collectives de travail et les commissions paritaires;
- de l'arrêté royal n° 5 du 23 octobre 1978 relatif à la tenue des documents sociaux.

§ 2. *La loi du 30 avril 1999 relative à l'occupation des travailleurs étrangers et ses arrêtés d'application ne sont pas applicables au bénévolat visé par la présente loi.*».

JUSTIFICATION

§ 1er. Les bénévoles qui, dans l'exercice de leurs activités bénévoles, sont soumis à l'autorité d'une autre personne, bénéficient, dans l'état actuel du droit du travail, de toute une série de dispositions de protection.

Il n'est pas souhaitable de supprimer cette protection par voie de loi tout en accordant au Roi la possibilité de déclarer certaines de ces dispositions à nouveau applicables. En utilisant pareille technique on court le risque qu'en l'absence de

aansprakelijkheidsverzekering te sluiten; voorts stelt het amendement in uitzicht dat de Koning de dekking voor de door Hem bepaalde categorieën van vrijwilligers kan verruimen tot lichamelijk letsel en tot rechtsbijstand.

Nr. 8 VAN MEVROUW VAN GOOL c.s.

Art. 9

Dit artikel vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 9. — § 1. *De Koning kan de vrijwilligers die bij het uitvoeren van hun vrijwilligerswerk arbeid verrichten onder het gezag van een ander persoon, omwille van de aard van hun werk geheel of gedeeltelijk onttrekken aan het toepassingsgebied van:*

- de arbeidswet van 16 maart 1971;
- de wet van 4 januari 1974 betreffende de feestdagen;
- de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk;
- de wet van 8 april 1965 tot instelling van de arbeidsreglementen;
- de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités;
- het koninklijk besluit nr. 5 van 23 oktober 1978 betreffende het bijhouden van sociale documenten.

§ 2. *De wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers en haar uitvoeringsbesluiten zijn niet van toepassing op het vrijwilligerswerk bedoeld in deze wet.*».

VERANTWOORDING

§ 1. Vrijwilligers die bij de uitvoering van hun vrijwilligerswerk onder het gezag van een ander persoon staan genieten in de huidige stand van het arbeidsrecht een hele reeks beschermende bepalingen.

Het is niet aangewezen om deze bescherming thans bij wet op te heffen, met de mogelijkheid voor de Koning om bepaalde van die beschermende bepalingen opnieuw van toepassing te verklaren. Dergelijke techniek houdt het risico

toute réglementation par arrêté royal, les bénévoles visés ne bénéficient plus d'aucune garantie en matière de durée du travail, de travail dominical, de travail de nuit, de sécurité, de bien-être, etc. En outre, en pareil cas les services d'inspection ne pourront plus exercer de contrôle sur l'emploi de ces bénévoles. Les organisations de travailleurs ont également fait allusion à ce problème dans l'avis du Conseil national du travail.

Il est dès lors souhaitable de garder la protection juridique existante comme point de départ, mais d'accorder au Roi la possibilité de soustraire, en tout ou en partie, les bénévoles soumis à une autorité au champ d'application de ces dispositions de protection là où cela s'avère nécessaire en raison de la nature des activités bénévoles.

Le présent amendement répond à cette aspiration.

§ 2. La plus grande confusion règne actuellement quant au fait de savoir si des étrangers peuvent exercer des activités bénévoles, et plus particulièrement s'il faut être titulaire d'un permis de travail. Selon la pratique existante, seuls les étrangers bénéficiant d'un droit de séjour illimité en Belgique et ceux qui se marient avec un(e) Belge ou ressortissant(e) de l'Union européenne sont dispensés d'un permis de travail et peuvent donc exercer des activités bénévoles sur une base légale.

Il ne peut cependant y avoir de doutes quant aux avantages que procurent les activités bénévoles en matière d'intégration, d'acquisition des langues, de rupture de l'isolement social, de tissage de réseaux, d'acquisition d'une expérience qui peut s'avérer utile pour le marché du travail,...

Il est dès lors souhaitable de mettre un terme à l'insécurité juridique existante et de permettre aux étrangers d'également exercer des activités bénévoles.

Le présent amendement répond à cette aspiration.

N° 9 DE MME VAN GOOL ET CONSORTS

Art. 10

Apporter les modifications suivantes:

A) remplacer l'alinéa 1er par l'alinéa suivant:

«Le caractère non rémunéré du bénévolat n'empêche pas que le bénévole puisse être indemnisé par l'organisation des frais qu'il a supportés pour celle-ci. Le bénévole n'est pas tenu de prouver la réalité et le montant de ces frais, pour autant que le montant total des indemnités perçues n'excède pas 24,79 euros par jour, 200 euros par mois et 991,57 euros par an. Ces montants sont liés à l'indice pivot 103,14 (base 1996 = 100).»;

in dat, bij gebrek aan enige regeling bij koninklijk besluit, bedoelde vrijwilligers geen enkele garantie meer hebben op het gebied van arbeidsduur, zondagsarbeid, nachtarbeid, veiligheid, welzijn, etc. Bovendien zullen in dergelijk geval de inspectiediensten evenmin nog enig toezicht kunnen uitoefenen op de tewerkstelling van die vrijwilligers. In het advies van de Nationale Arbeidsraad hebben de werknemersorganisaties eveneens allusie gemaakt op dit probleem.

Om die reden is het aangewezen de bestaande rechtsbescherming als uitgangspunt te blijven nemen, maar de mogelijkheid te scheppen voor de Koning om de vrijwilligers die onder gezag staan geheel of gedeeltelijk aan het toepassingsgebied van die beschermende bepalingen te onttrekken, waar dit omwille van de aard van het vrijwilligerswerk noodzakelijk mocht blijken.

Dit amendement komt tegemoet aan deze verzuchting.

§ 2. Er heerst momenteel grote onduidelijkheid over de vraag of vreemdelingen vrijwilligerswerk mogen verrichten, inzonderheid of daarvoor een arbeidskaart vereist is. Volgens de bestaande praktijk zouden enkel vreemdelingen met onbeperkt verblijfsrecht in België en gezinsvormers die huwen met een Belg of een EU-onderdaan vrijgesteld zijn van een arbeidskaart en dus op legale basis vrijwilligerswerk kunnen verrichten.

Er kan evenwel geen twijfel bestaan aan de voordelen die vrijwilligerswerk bieden op het vlak van integratie, taalverwerving, doorbreken van sociale isolatie, uitbouwen het netwerken, opdoen van ervaring die dienstig kan zijn voor de arbeidsmarkt,...

Het is dan ook aangewezen dat een einde gemaakt wordt aan de bestaande rechtsonzekerheid zodat vreemdelingen ook vrijwilligerswerk kunnen uitoefenen.

Dit amendement komt tegemoet aan deze verzuchting.

Nr. 9 VAN MEVROUW VAN GOOL c.s.

Art. 10

In dit artikel de volgende wijzigingen aanbrengen:

A) het eerste lid vervangen door de volgende bepaling:

«Het onbezoldigd karakter van het vrijwilligerswerk belet niet dat de door de vrijwilliger voor de organisatie gemaakte kosten door de organisatie worden vergoed. De realiteit en de omvang van deze kosten moeten niet bewezen worden voor zover het totaal van de ontvangen vergoedingen niet meer bedraagt dan 24,79 EUR per dag, 200 EUR per maand en 991,57 EUR per jaar. De bedragen bedoeld in vorige zin zijn gekoppeld aan de spilindex 103,14 (basis 1996 = 100).»;

B) insérer un alinéa 2, libellé comme suit:

«Le montant des indemnités perçues fera l'objet d'une évaluation après deux ans à compter de l'entrée en vigueur de la présente loi. Cette évaluation est confiée au SPF Finances, qui agit en collaboration avec le SPF Sécurité sociale et Institutions publiques de sécurité sociale et recueille l'avis préalable du Conseil national du travail et du Conseil supérieur des volontaires. Le rapport d'évaluation est immédiatement transmis à la Chambre des représentants et au Sénat.»

JUSTIFICATION

A) Dans son avis, le Conseil national du travail se déclare favorable au maintien des montants tels que prévus par l'article 17 *quinquies* de l'arrêté royal du 28 novembre 1969 pris en exécution de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs. Il ajoute cependant qu'il sera procédé à une évaluation dans les deux ans pour vérifier si les montants correspondent ou non à la réalité, et les augmenter au besoin. Cet amendement tend à établir la concordance entre le texte de la proposition de loi et l'avis du Conseil national du travail.

B) Cette disposition permet de procéder à une évaluation des montants des indemnités forfaitaires deux ans après l'entrée en vigueur de la loi, comme le propose d'ailleurs le Conseil national du travail.

C) L'instauration d'un plafond mensuel évite que le volontariat n'empiète sur des activités qui pourraient être dévolues à des travailleurs salariés. Il limite le cumul de plusieurs activités qui ne sont pas soumises aux cotisations sociales. Enfin, il permet d'avoir un montant uniforme de limitation dans tous les secteurs sociaux et non des montants différents en fonction qu'il s'agisse des régimes d'allocations familiales, du revenu d'intégration ou encore des handicapés. La limitation proposée est de l'équivalent de 8 jours au montant maximum de 200 euros par mois.

N° 10 DE MME VAN GOOL ET CONSORTS

Art. 13

Remplacer cet article par la disposition suivante:

« Art. 13. — Un chômeur indemnisé peut exercer une activité bénévole en conservant ses allocations, à

B) een tweede lid invoegen, luidend als volgt:

«Te rekenen van de inwerkingtreding van deze wet wordt de hoogte van de ontvangen vergoedingen na twee jaar onderworpen aan een evaluatie. Deze evaluatie wordt toevertrouwd aan de FOD Financiën, die terzake samenwerkt met de FOD Sociale Zekerheid en Instellingen van Sociale Zekerheid en vooraf een advies inwint van de Nationale Arbeidsraad en de Hoge Raad voor de Vrijwilligers. Het evaluatieverslag wordt onmiddellijk meegedeeld aan de Kamer van volksvertegenwoordigers en aan de Senaat.»

VERANTWOORDING

A) De Nationale Arbeidsraad stelt in zijn advies dat hij voorstander is van het behoud van de bedragen zoals ze bepaald zijn in artikel 17 *quinquies* van het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders. Hij voegt er evenwel aan toe dat er binnen twee jaar een evaluatie zal komen om dan na te gaan of de bedragen al dan niet in overeenstemming zijn met de realiteit, en de bedragen op dat ogenblik zo nodig te verhogen. Dit amendement brengt de tekst van het wetsvoorstel in overeenstemming met het advies van de Nationale Arbeidsraad.

B) Deze bepaling laat toe twee jaar na de inwerkingtreding van de wet een evaluatie van de bedragen van de forfaitaire vergoedingen te voorzien, zoals trouwens voorgesteld wordt door de Nationale Arbeidsraad.

C) De instelling van een maandplafond voorkomt dat het vrijwilligerswerk terrein zou inpalmen van beroepsactiviteiten die aan bezoldigde werknemers kunnen worden uitbesteed. Men voorkomt er cumulatie van verscheidene beroepsactiviteiten mee waarop geen sociale bijdragen worden geheven. Ten slotte maakt het in alle sociale sectoren een uniform beperkend bedrag mogelijk, en niet een veelheid aan bedragen naargelang het gaat om kinderbijslag, leefloon, of nog, gehandicaptensteun. De voorgestelde beperking komt overeen met een equivalent voor 8 dagen, ten belope van maximum 200 euro per maand.

Nr. 10 VAN MEVROUW VAN GOOL c.s.

Art. 13

Dit artikel vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 13. — Een uitkeringsgerechtigde werkloze kan met behoud van uitkeringen vrijwilligerswerk uitoefene-

condition d'en faire la déclaration préalable et écrite au bureau de chômage de l'Office national de l'emploi.

Le directeur du bureau de chômage peut interdire l'exercice de l'activité avec conservation des allocations ou ne l'accepter que moyennant certaines restrictions, s'il peut prouver que

1° ladite activité ne présente pas les caractéristiques du bénévolat au sens de la présente loi;

2° que l'activité, par sa nature, sa durée et sa fréquence ou en raison du cadre dans lequel elle s'inscrit, ne présente pas ou plus les caractéristiques d'une activité habituellement exercée par des bénévoles dans la vie associative;

3° que la disponibilité du chômeur pour le marché du travail s'en trouverait réduite.

À défaut de décision dans un délai de deux semaines à compter de la réception d'une déclaration complète, l'exercice de l'activité non rémunérée avec conservation des allocations est réputé accepté. Une décision éventuelle portant interdiction ou limitation, prise après l'expiration de ce délai, n'a de conséquences que pour l'avenir sauf si ladite activité n'était pas exercée à titre gracieux.

Le Roi fixe:

1° les modalités afférentes à la procédure de déclaration et à la procédure qui est applicable si le directeur interdit l'exercice de l'activité avec conservation des allocations;

2° les conditions auxquelles l'Office national de l'emploi peut octroyer une dispense de la déclaration de certaines activités, en particulier si l'on peut constater, d'un point de vue général, que les activités en question répondent à la définition du bénévolat;

3° les conditions auxquelles l'absence de déclaration préalable n'entraîne pas la perte des allocations.».

JUSTIFICATION

La proposition de loi prévoit le remplacement de l'autorisation préalable par une déclaration préalable ne nécessitant pas de réponse. Le présent amendement ne porte pas atteinte à cette modification de principe.

nen op voorwaarde dat hij dit voorafgaand en schriftelijk aangeeft bij het werkloosheidsbureau van de Rijksdienst voor arbeidsvoorziening.

De directeur van het werkloosheidsbureau kan de uitoefening van de activiteit met behoud van uitkeringen, verbieden of slechts aanvaarden binnen bepaalde perken indien hij aantoont:

1° dat deze activiteit niet de kenmerken vertoont van vrijwilligerswerk als bedoeld in deze wet;

2° dat de activiteit gezien haar aard, omvang en frequentie of gezien het kader waarin zij wordt uitgeoefend niet of niet langer de kenmerken vertoont van een activiteit die in het verenigingsleven gewoonlijk door vrijwilligers wordt verricht;

3° dat de beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt van de werkloze zou verminderen.

Bij gebrek aan beslissing binnen een termijn van twee weken na ontvangst van een volledige aangifte, wordt de uitoefening van de onbezoldigde activiteit met behoud van uitkeringen, geacht aanvaard te zijn. Een eventuele beslissing houdende een verbod of een beperking, genomen buiten deze termijn, heeft slechts gevolgen voor de toekomst, behalve indien de activiteit niet onbezoldigd was.

De Koning bepaalt:

1° de nadere regels voor de aangifteprocedure en voor de procedure die toepasselijk is indien de directeur de uitoefening van de activiteit met behoud van uitkeringen verbiedt;

2° onder welke voorwaarden de Rijksdienst voor arbeidsvoorziening vrijstelling van aangifte van bepaalde activiteiten kan verlenen, inzonderheid indien op algemene wijze kan worden vastgesteld dat de betreffende activiteiten beantwoorden aan de definitie van vrijwilligerswerk;

3° onder welke voorwaarden de afwezigheid van een voorafgaande aangifte niet leidt tot het verlies van uitkeringen.».

VERANTWOORDING

Het wetsvoorstel voorziet erin dat de voorafgaande toelating vervangen wordt door een voorafgaande aangifte, die geen antwoord behoeft. Onderhavig amendement raakt niet aan deze principiële wijziging.

Le premier alinéa proposé limite le champ d'application aux chômeurs indemnisés. En outre, le critère relatif à la disponibilité pour le marché du travail, formulé de manière trop générale, n'est pas repris ici. Cette exigence figure au deuxième alinéa en tant que critère laissé à l'appréciation du directeur (lorsque la disponibilité du chômeur est requise).

L'alinéa 2 introduit ensuite des critères supplémentaires destinés à éviter les abus. Il précise également que l'activité peut être acceptée dans certaines limites. Ainsi, le directeur peut accepter une déclaration d'activité non rémunérée à raison de 38 heures par semaine, à condition que le nombre d'heures d'activité soit limité (pour autant que cette activité présente les caractéristiques d'une activité professionnelle normale). Il peut par exemple interdire au bénévole de fournir une aide permanente dans le cadre de l'organisation de festivals, tout en autorisant l'aide occasionnelle.

L'alinéa 3 garantit au chômeur le droit d'exercer l'activité tout en conservant ses allocations s'il n'a reçu aucune réponse dans un délai de 2 semaines. Le chômeur peut, par la suite, se voir privé de ce droit pour l'avenir - par exemple, parce que son engagement a acquis un caractère professionnel eu égard à sa nature permanente et au nombre d'heures d'activité prestées, ou parce que l'activité est considérée comme une forme de concurrence déloyale. Toutefois, s'il s'avère que le bénévole perçoit une rémunération déguisée, il est possible de prendre une décision à effet rétroactif.

Sur la base de la délégation mentionnée au dernier alinéa, le Roi peut notamment déterminer les informations qui doivent être contenues dans la déclaration et prévoir que celle-ci peut être faite par le biais de l'organisme de paiement.

Le Roi peut également:

- prévoir une possibilité de dispense de déclaration pour certaines activités, en particulier s'il peut être constaté de manière générale que ces activités répondent à la description du bénévolat contenue à l'article 3, que les avantages octroyés remplissent les conditions fixées par les articles 10 à 12 et que l'exercice de l'activité ne fait pas obstacle à la disponibilité sur le marché du travail;

- prévoir que le défaut de déclaration n'aura aucun effet négatif, en particulier lorsque l'activité est exercée à titre de loisir et ne peut pas être intégrée dans le courant des échanges économiques de biens et de services et lorsque le chômeur prouve qu'il a exercé cette activité à titre gracieux.

In het nu voorgestelde eerste lid wordt de toepassingsfeer beperkt tot werklozen die uitkeringsgerechtigd zijn. Verder wordt de te algemeen geformuleerde vereiste inzake beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt hier weggelaten. Deze vereiste wordt opgenomen in het tweede lid als een criterium dat getoetst kan worden door de directeur (in die gevallen waarin de werkloze beschikbaar moet zijn).

In het tweede lid worden voorts bijkomende criteria aangevoerd die toelaten oneigenlijk gebruik te weren. Er wordt tevens melding gemaakt van de mogelijkheid de activiteit te aanvaarden binnen bepaalde perken. Zo kan de directeur een aangifte van een onbezoldigde activiteit naar rato van 38 uren per week, aanvaarden mits het aantal activiteitsuren beperkt wordt (in zoverre de activiteit de kenmerken vertoont van een normale beroepsactiviteit). Hij kan bijv. permanente hulp bij het organiseren van festivals verbieden, doch occasionele hulp aanvaarden.

In het derde lid wordt aan de werkloze de garantie geboden dat, bij gebrek aan antwoord binnen 2 weken, de activiteit uitgeoefend mag worden met behoud van uitkeringen. Op latere datum kan mogelijks de uitoefening van de activiteit met behoud van uitkeringen voor de toekomst verboden worden (bvb. ingevolge het feit dat de inzet een professioneel karakter gaat vertonen gezien het permanente karakter en het aantal activiteitsuren, of het feit dat de activiteit als oneerlijke concurrentie wordt aangemerkt). Blijkt evenwel dat er sprake is van verdoken bezoldiging, dan is een retroactieve beslissing mogelijk.

Op grond van de in het laatste lid vermelde delegatie kan de Koning onder meer bepalen welke informatie de aangifte dient te bevatten en dat de aangifte kan geschieden via de uitbetalinginstelling.

De Koning kan tevens:

- in de mogelijk van de vrijstelling van aangifte voorzien voor bepaalde activiteiten, inzonderheid indien op algemene wijze kan worden vastgesteld dat de betreffende activiteiten beantwoorden aan de omschrijving van vrijwilligerswerk, vermeld in artikel 3, dat de voordelen die worden toegekend voldoen aan de vereisten van de artikelen 10 tot 12 en dat de uitoefening van de activiteit de beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt niet in de weg staat;

- bepalen dat de afwezigheid van aangifte geen nadelige gevolgen heeft inzonderheid indien de activiteit wordt uitgeoefend als vrijetijdsbesteding en niet ingeschakeld kan worden in het economische ruilverkeer van goederen en diensten en de werkloze aantoon dat de activiteit onbezoldigd werd verricht.

N° 11 DE MME VAN GOOL ET CONSORTS

Art. 14

Remplacer cet article par la disposition suivante:

«Art. 14. — La réglementation prévue à l'article 13 s'applique également aux prépensionnés et aux prépensionnés à mi-temps, sous réserve des dérogations prévues par le Roi en fonction de leur statut spécifique.».

JUSTIFICATION

Il s'indique que la nouvelle réglementation qui s'applique aux chômeurs bénéficiaires d'allocations s'applique également aux prépensionnés. On évite ainsi l'inégalité de traitement entre chômeurs âgés et prépensionnés et on tient compte du fait que la prépension est également octroyée dès l'âge de 50 ans à des travailleurs qui, vu leur âge, pourraient être actifs sur le marché normal du travail. Par le biais d'un arrêté royal, on peut cependant tenir compte de la spécificité du statut des prépensionnés, à savoir, du fait qu'ils sont dispensés de l'obligation d'être disponibles pour le marché de l'emploi.

L'application de la réglementation prévue à l'article 13 permet également de lutter contre les abus.

N° 12 DE M. DELIZÉE ET CONSORTS

Art. 15

Compléter le nouvel alinéa proposé comme suit:

«(...), à condition que le médecin-conseil constate que cette activité est compatible avec l'état général de santé de l'intéressé.».

JUSTIFICATION

Etant donné que l'activité de volontaire peut parfois s'apparenter à un véritable travail, il est préférable de prévoir l'inter-

Nr. 11 VAN MEVROUW VAN GOOL c.s.

Art. 14

Dit artikel vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 14. — De regeling bedoeld bij artikel 13 geldt eveneens voor de bruggepensioneerden en de halftijds bruggepensioneerden, behoudens de door de Koning vastgestelde afwijkingen in functie van hun specifiek statuut.».

VERANTWOORDING

Het is aangewezen dat de nieuwe regeling geldend voor de uitkeringsgerechtigde werklozen eveneens geldt voor bruggepensioneerden. Op deze wijze wordt ongelijke behandeling vermeden tussen oudere werklozen en bruggepensioneerden en wordt rekening gehouden met het feit dat het brugpensioen ook toegekend wordt aan werknemers vanaf de leeftijd van 50 jaar, die gezien hun leeftijd op de normale arbeidsmarkt actief kunnen zijn. Wel kan via koninklijk besluit rekening worden gehouden met de eigenheid van het statuut van bruggepensioneerden, met name met het feit dat zij vrijgesteld zijn van de vereiste beschikbaar te zijn voor de arbeidsmarkt.

De toepassing van de regeling van artikel 13 biedt tevens de mogelijkheid op te treden tegen oneigenlijk gebruik.

Greet VAN GOOL (sp-a-spirit)
Magda DE MEYER (sp-a-spirit)
Annelies STORMS (sp-a-spirit)
Jean-Marc DELIZÉE (PS)
Maggie DE BLOCK (VLD)
Muriel GERKENS (Ecolo)
Benoit DRÈZE (cdH)

Nr. 12 VAN DE HEER DELIZÉE c.s.

Art. 15

Het ontworpen nieuwe lid aanvullen als volgt:

«(...) voor zover de adviserende geneesheer vaststelt dat deze activiteiten verenigbaar zijn met de algemene gezondheidstoestand van de betrokkene.».

VERANTWOORDING

Aangezien de werkzaamheden van vrijwilligers soms veel weg hebben van «echt» werk, is het wenselijk een beroep te

vention du médecin-conseil. En outre, la nature de l'activité peut comporter des risques pour la personne en incapacité de travail, sans que cette personne en soit nécessairement consciente.

Jean-Marc DELIZÉE (PS)
Greet VAN GOOL (sp-a-spirit)
Magda DE MEYER (sp-a-spirit)
Annelies STORMS (sp-a-spirit)
Maggie DE BLOCK (VLD)
Muriel GERKENS (Ecolo)
Benoit DRÈZE (cdH)

N° 13 DE MME VAN GOOL ET CONSORTS

Art. 16

Remplacer cet article par la disposition suivante:

«Art. 16. — Aux conditions et selon les modalités prévues par le Roi dans un arrêté délibéré en Conseil des ministres, l'exercice d'activités bénévoles et la perception des indemnités visées à l'article 10 de la présente loi sont conciliables avec le droit à l'intégration sociale.».

JUSTIFICATION

Cet article consacre le principe selon lequel l'exercice d'activités bénévoles et la perception d'indemnités sont conciliables avec le droit à l'intégration sociale. Cet amendement permet toutefois au Roi de fixer des conditions particulières.

N° 14 DE MME VAN GOOL ET CONSORTS

Art. 17

Remplacer cet article par la disposition suivante:

«Art. 17. — Aux conditions et selon les modalités prévues par le Roi dans un arrêté délibéré en Conseil des ministres, l'exercice d'une activité bénévole et la perception d'une indemnité visée à l'article 10 de la présente loi, est compatible avec l'allocation pour l'aide aux personnes âgées.».

doen op de adviserend geneesheer. Bovendien kan de aard van de werkzaamheden risico's inhouden voor de arbeidsongeschikte persoon, zelfs zonder dat die het beseft.

Nr. 13 VAN MEVROUW VAN GOOL c.s.

Art. 16

Dit artikel vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 16. — Onder de voorwaarden en volgens de wijze door de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad bepaald, is het uitvoeren van vrijwilligerswerk en het ontvangen van een vergoeding zoals bedoeld in artikel 10 van deze wet, verenigbaar met het recht op maatschappelijke integratie.».

VERANTWOORDING

Dit artikel bevat het principe dat het uitvoeren van vrijwilligerswerk en het ontvangen van een vergoeding verenigbaar zijn met het recht op maatschappelijke integratie. Aan de Koning wordt evenwel de mogelijkheid geboden bijzondere voorwaarden vast te stellen.

Nr. 14 VAN MEVROUW VAN GOOL c.s.

Art. 17

Dit artikel vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 17. — Onder de voorwaarden en volgens de wijze door de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad bepaald, is het uitvoeren van vrijwilligerswerk en het ontvangen van een vergoeding als bedoeld in artikel 10 van deze wet, verenigbaar met de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden.».

JUSTIFICATION

En ce qui concerne les bénévoles bénéficiaires d'allocations, il est préférable que la loi ne prévoie de modifier aucune disposition fixée par arrêté royal, et ce pour éviter de compliquer d'éventuelles adaptations ultérieures (voir la remarque du Conseil d'État relative aux modifications apportées par une loi à un arrêté royal).

Le texte initial de cet article est dès lors remplacé par la disposition qui instaure le principe selon lequel l'exercice d'une activité bénévole et la perception d'une indemnité sont conciliables avec le droit à l'allocation pour l'aide aux personnes âgées. Le Roi est par conséquent autorisé à fixer des conditions particulières.

N° 15 DE MME VAN GOOL ET CONSORTS

Art. 18

Remplacer cet article par la disposition suivante:

«Art. 18. — L'article 4, § 2, de la loi du 1er avril 1969 instituant un revenu garanti aux personnes âgées, modifié par l'arrêté royal du 22 décembre 1969, par la loi du 29 décembre 1990 et par la loi du 20 juillet 1991, est complété par la disposition suivante:

«9° des indemnités perçues dans le cadre du bénévolat dans la mesure où elles n'excèdent pas les montants visés au chapitre VII de la loi du ... relative aux droits des bénévoles.».

JUSTIFICATION

Il s'indique de préciser que l'indemnité perçue par un bénévole ne peut être considérée comme un revenu au sens de la loi du 1er avril 1969 lorsqu'elle n'excède pas les plafonds fixés au chapitre VII.

N° 16 DE MME VAN GOOL ET CONSORTS

Art. 19

Supprimer cet article.

JUSTIFICATION

L'article 7, § 1er, alinéa 3, de la loi du 22 mars 2001 instituant la garantie de revenus aux personnes âgées dispose explicitement que le Roi détermine les ressources dont il n'est

VERANTWOORDING

Wat uitkeringsgerechtigde vrijwilligers betreft, wordt er voor geopteerd om door de wet geen bepalingen die bij koninklijk besluit vastgesteld zijn te wijzigen, en dit om eventuele latere aanpassingen niet te bemoeilijken (zie ook opmerking van de Raad van State in verband met de wijzigingen aan een koninklijk besluit aangebracht door een wet).

De oorspronkelijke tekst van dit artikel wordt daarom vervangen door de bepaling die het principe invoert dat het uitvoeren van vrijwilligerswerk en het ontvangen van een vergoeding verenigbaar zijn met het recht op de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden. Aan de Koning wordt dan de mogelijkheid geboden bijzondere voorwaarden vast te stellen.

Nr. 15 VAN MEVROUW VAN GOOL c.s.

Art. 18

Dit artikel vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 18. — Artikel 4, § 2, van de wet van 1 april 1969 tot instelling van een gewaarborgd inkomen voor bejaarden, zoals gewijzigd bij koninklijk besluit van 22 december 1969, bij wet van 29 december 1990 en bij wet van 20 juli 1991, wordt aangevuld als volgt:

«9° de vergoedingen ontvangen in het kader van het vrijwilligerswerk voor zover ze de bedragen bedoeld in hoofdstuk VII van de wet van ... betreffende de rechten van vrijwilligers niet overschrijden.».

VERANTWOORDING

Het is aangewezen te verduidelijken dat de vergoeding die een vrijwilliger krijgt niet als inkomen in de zin van de wet van 1 april 1969 aanzien wordt wanneer deze vergoeding de in hoofdstuk VII vermelde grensbedragen niet overschrijdt.

Nr. 16 VAN MEVROUW VAN GOOL c.s.

Art. 19

Dit artikel doen vervallen.

VERANTWOORDING

Artikel 7, § 1, derde lid, van de wet van 22 maart 2001 tot instelling van een inkomensgarantie voor ouderen stipuleert expliciet dat de Koning bepaalt met welke bestaansmiddelen

pas tenu compte pour le calcul de la garantie de revenus. La modification nécessaire doit dès lors être apportée à l'article 19 de l'arrêté royal du 23 mai 2001 portant règlement général en matière de garantie de revenus aux personnes âgées.

Il convient cependant de supprimer l'article 19 en projet dès lors qu'il a été décidé, en ce qui concerne les bénévoles qui bénéficient d'allocations, que la loi ne modifierait aucune disposition adoptée par voie d'arrêté royal afin de ne pas compliquer d'éventuelles modifications ultérieures (voir également l'observation du Conseil d'État relative aux modifications apportées, par une loi, à un arrêté royal).

N° 17 DE M. DELIZÉE ET CONSORTS

Art. 20

Remplacer cet article par la disposition suivante:

«Art. 20. — Dans l'article 62 des lois relatives aux allocations familiales pour travailleurs salariés, coordonnées par l'arrêté royal du 19 décembre 1939, il est introduit un § 6 rédigé comme suit:

«§ 6. Pour l'application des présentes lois, le volontariat au sens de la loi du ... relative aux droits des volontaires n'est pas considéré comme une activité lucrative. Les indemnités au sens de l'article 10 de la loi précitée ne sont pas considérées comme un revenu, un bénéfice, une rémunération brute ou une prestation sociale, pour autant que le bénévolat ne perde pas son caractère non rémunéré conformément au même article de la même loi.».

JUSTIFICATION

Il est préférable d'insérer le texte proposé sous un § 6 dans l'article 62 des lois relatives aux allocations familiales pour travailleurs salariés, coordonnées par l'arrêté royal du 19 décembre 1939, au lieu d'un article 175bis dans la même loi. En effet, la disposition proposée trouve sa place dans la section à la-

bij het vaststellen van de inkomensgarantie geen rekening wordt gehouden. De nodige aanpassing dient dan ook te gebeuren in artikel 19 van het koninklijk besluit van 23 mei 2001 tot instelling van een algemeen reglement betreffende de inkomensgarantie voor ouderen.

Vermits evenwel, wat uitkeringsgerechtigde vrijwilligers betreft, er voor geopteerd wordt om door de wet geen bepalingen die bij koninklijk besluit vastgesteld zijn te wijzigen, en dit om eventuele latere aanpassingen niet te bemoeilijken (zie ook opmerking van de Raad van State in verband met de wijzigingen aan een koninklijk besluit aangebracht door een wet), dient het ontworpen artikel 19 geschrapt te worden.

Greet VAN GOOL (sp-a-spirit)
Magda DE MEYER (sp-a-spirit)
Annelies STORMS (sp-a-spirit)
Jean-Marc DELIZÉE (PS)
Maggie DE BLOCK (VLD)
Muriel GERKENS (Ecolo)
Benoit DRÈZE (cdH)

Nr. 17 VAN DE HEER DELIZÉE c.s.

Art. 20

Dit artikel vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 20. — In artikel 62 van de bij het koninklijk besluit van 19 december 1939 samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders, wordt een § 6 ingevoegd, luidend als volgt:

«§ 6. Voor de toepassing van deze wetten wordt vrijwilligerswerk in de zin van de wet van .... betreffende de rechten van vrijwilligers niet beschouwd als een winstgevende activiteit. De vergoedingen in de zin van artikel 10 van vermelde wet worden niet beschouwd als een loon, een winst, een brutoloon of een sociale uitkering voor zover het vrijwilligerswerk zijn onbezoldigd karakter niet verliest overeenkomstig hetzelfde artikel van de wet.».

VERANTWOORDING

Het is beter de voorgestelde tekst als «§ 6» toe te voegen aan artikel 62 van de samengeordende wetten van 19 december 1939 betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders, in plaats van hem als artikel 175bis in dezelfde wet in te voegen. De voorgestelde bepaling hoort immers thuis in de

quelle elle se rapporte, c'est-à-dire dans la section 2 «Des personnes qui peuvent prétendre aux allocations familiales et des enfants bénéficiaires» du chapitre V des lois coordonnées.

Jean-Marc DELIZÉE (PS)
Greet VAN GOOL (sp-a-spirit)
Magda DE MEYER (sp-a-spirit)
Annelies STORMS (sp-a-spirit)
Maggie DE BLOCK (VLD)
Muriel GERKENS (Ecolo)
Benoit DRÈZE (cdH)

N° 18 DE MME VAN GOOL ET CONSORTS

Art. 22

Remplacer cet article par la disposition suivante:

«Art. 22. — Aux conditions et selon les modalités fixées par le Roi par arrêté délibéré en Conseil des ministres, l'exercice d'une activité bénévole et la perception d'une indemnité, telle que visée à l'article 10 de la présente loi, sont compatibles avec les prestations familiales garanties.»

JUSTIFICATION

Le présent amendement énonce le principe selon lequel faire du bénévolat et percevoir une indemnité sont compatibles avec le droit à des prestations familiales garanties. Le Roi peut cependant arrêter des conditions particulières.

N° 19 DE MME VAN GOOL ET CONSORTS

Art. 23

Remplacer cet article par la disposition suivante:

«Art. 23. — § 1er. Le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, imposer des conditions supplémentaires relatives aux dispositions de la présente loi aux organisations qui occupent à la fois des bénévoles et des personnes qui ne le sont pas.

Dans les cas visés à l'alinéa précédent, le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, subor-

sectie waarop ze betrekking heeft, met name in hoofdstuk V, Sectie II van de samengeordende wetten, met het opschrift «Personen die op kinderbijslag aanspraak kunnen maken en rechthebbende kinderen».

Nr. 18 VAN MEVROUW VAN GOOL c.s.

Art. 22

Dit artikel vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 22. — Onder de voorwaarden en volgens de wijze door de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad bepaald, is het uitvoeren van vrijwilligerswerk en het ontvangen van een vergoeding zoals bedoeld in artikel 10 van deze wet, verenigbaar met de gewaarborgde gezinsbijslag.»

VERANTWOORDING

Dit artikel bevat het principe dat het uitvoeren van vrijwilligerswerk en het ontvangen van een vergoeding verenigbaar zijn met het recht op gewaarborgde gezinsbijslag. Aan de Koning wordt evenwel de mogelijkheid geboden bijzondere voorwaarden vast te stellen.

Nr. 19 VAN MEVROUW VAN GOOL c.s.

Art. 23

Dit artikel vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 23. — § 1. De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, aan organisaties die zowel werken met vrijwilligers als met personen die geen vrijwilliger zijn, met betrekking tot de bepalingen van deze wet bijkomende voorwaarden opleggen.

In de gevallen zoals bedoeld in het vorige lid kan de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de

donner l'occupation de bénévoles au sens de la présente loi à une autorisation préalable du ministre qui a les Affaires sociales dans ses attributions.

§ 2. Le Roi détermine, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, la manière de vérifier si les activités exercées par un bénévole correspondent aux dispositions de la présente loi et de ses arrêtés d'exécution.

§ 3. Le Roi désigne les fonctionnaires chargés du contrôle du respect des dispositions de la présente loi et de ses arrêtés d'exécution.».

JUSTIFICATION

L'article 23 initial était nécessaire pour permettre de faire modifier ultérieurement, selon les procédures et les formalités habituelles, les modifications apportées par la loi à des arrêtés royaux. Toutefois, étant donné que la loi n'apporte plus de modifications à des arrêtés royaux, cet article était devenu sans objet.

Le nouvel article 23 instaure la possibilité:

– d'imposer par arrêté royal des conditions supplémentaires aux organisations qui occupent à la fois des bénévoles et des personnes qui ne le sont pas;

– de déterminer par arrêté royal la manière de vérifier si les activités assumées par un bénévole sont conformes à la loi;

– de désigner les fonctionnaires qui peuvent contrôler le respect des dispositions de la loi.

De cette manière, on peut prévoir des mécanismes de contrôle afin de lutter contre les abus en matière de bénévoles et de bénévolat.

Ministerraad, het werken met vrijwilligers zoals bedoeld in deze wet afhankelijk maken van een voorafgaande machtiging van de minister die bevoegd is voor sociale zaken.

§ 2. De Koning bepaalt bij een besluit vastgesteld na overleg in Ministerraad de wijze waarop nagegaan wordt of de activiteiten die door een vrijwilliger uitgeoefend worden, beantwoorden aan de bepalingen van deze wet en haar uitvoeringsbesluiten.

§ 3. De Koning wijst de ambtenaren aan belast met de controle van de naleving van de bepalingen van deze wet en haar uitvoeringsbesluiten.».

VERANTWOORDING

Het oorspronkelijke artikel 23 was nodig om toe te laten de wijzigingen die door de wet aangebracht werden aan koninklijke besluiten, later volgens de gewone procedures en vormvereisten te doen wijzigen. Vermits de wet evenwel geen wijzigingen meer aanbrengt aan koninklijke besluiten was dit artikel zonder voorwerp geworden.

Het nieuwe artikel 23 voert de mogelijkheid in bij koninklijk besluit:

– bijkomende voorwaarden op te leggen aan organisaties die zowel werken met vrijwilligers als met personen die geen vrijwilliger zijn;

– de wijze te bepalen waarop nagegaan kan worden of de activiteiten die een vrijwilliger op zich neemt, beantwoorden aan de wet;

– ambtenaren aan te duiden die controle kunnen uitoefenen op de naleving van de bepalingen van deze wet.

Op deze manier kunnen controlemechanismen ingebouwd worden om oneigenlijk gebruik van vrijwilligers en van vrijwilligerswerk tegen te gaan.

N° 20 DE MME VAN GOOL ET CONSORTS

Art. 24

Remplacer cet article par la disposition suivante:

«Art. 24. — § 1er. L'article 9 de la présente loi entre en vigueur le 1er juillet 2006.

§ 2. Sauf dispositions contraires, la présente loi entre en vigueur le premier jour du sixième mois suivant celui au cours duquel elle aura été publiée au *Moniteur belge*.

§ 3. Les organisations occupant des bénévoles le jour de l'entrée en vigueur de la présente loi peuvent continuer à recourir à leurs services pour autant qu'elles satisfassent aux dispositions de la présente loi dans les six mois à dater de son entrée en vigueur.»

JUSTIFICATION

Cet article règle l'entrée en vigueur de la loi.

Afin de permettre au Roi d'exécuter les adaptations nécessaires quant aux dispositions applicables du droit du travail, l'entrée en vigueur de l'article 9 est fixée au 1er juillet 2006.

Les autres dispositions de la loi entrent en vigueur le premier jour du sixième mois qui suit celui au cours duquel la loi aura été publiée au *Moniteur belge*.

Les associations qui font déjà appel à des bénévoles disposent d'un délai de six mois à compter de l'entrée en vigueur de la loi pour satisfaire aux dispositions de celle-ci.

Nr. 20 VAN MEVROUW VAN GOOL c.s.

Art. 24

Dit artikel vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 24.— § 1. Artikel 9 van deze wet treedt in werking op 1 juli 2006.

§ 2. Behoudens andersluidende bepalingen treedt deze wet in werking de eerste dag van de zesde maand na die waarin ze bekendgemaakt is in het *Belgisch Staatsblad*.

§ 3. De organisaties die de dag van de inwerkingtreding van deze wet vrijwilligers in dienst hebben, mogen van hun diensten gebruik blijven maken voor zover zij binnen een termijn van zes maanden na de inwerkingtreding van deze wet aan de verschillende bepalingen van deze wet voldoen.»

VERANTWOORDING

Dit artikel regelt de inwerkingtreding van de wet.

Om de Koning de gelegenheid te geven de nodige aanpassingen inzake de toepasselijke bepalingen van het arbeidsrecht uit te voeren, wordt de inwerkingtreding van artikel 9 bepaald op 1 juli 2006.

De overige bepalingen van de wet treden in werking op de eerste dag van de zesde maand na de bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*.

Verenigingen die reeds met vrijwilligers werken, beschikken over een termijn van zes maanden na de inwerkingtreding van de wet om te voldoen aan de bepalingen van de wet.

Greet VAN GOOL (sp-a-spirit)
Magda DE MEYER (sp-a-spirit)
Annelies STORMS (sp-a-spirit)
Jean-Marc DELIZÉE (PS)
Maggie DE BLOCK (VLD)
Muriel GERKENS (Ecolo)
Benoit DRÈZE (cdH)